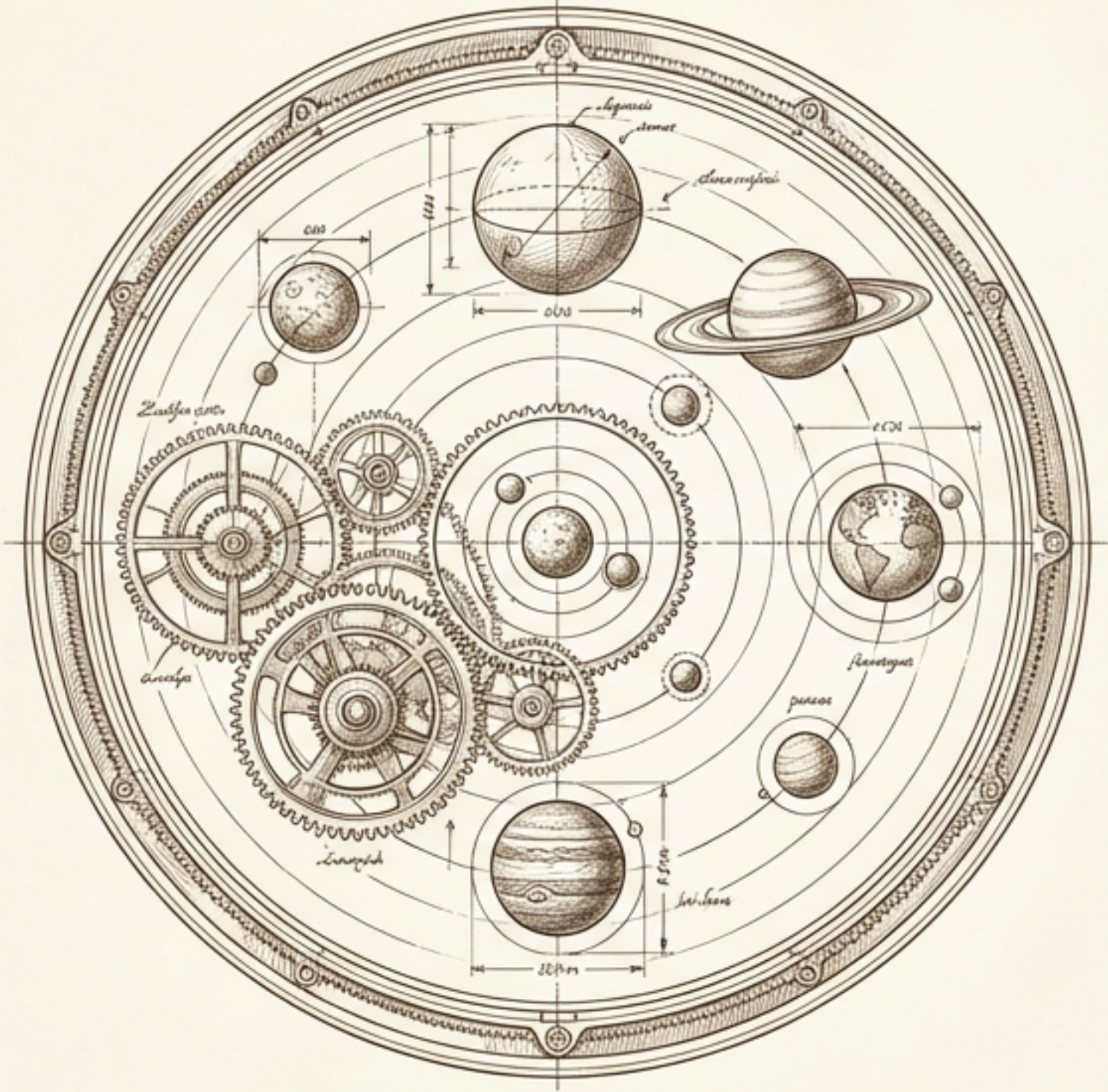

İki Bakış, Bir Kâinat

Kur'an'ın Hikmeti ve Beşer Felsefesinin Gözünden Varlık

Kâinat Kitabını Nasıl Okumalıyız?

Varlığı anlamlandırmak için iki temel yaklaşım vardır: Biri, maddenin kendisine odaklanan “beşer felsefesi”. Diğer, maddenin ardındaki manayı ve Sanatkârı arayan “Kur’an hikmeti”. Bu sunum, bu iki bakış açısının bir mukayesesidir.

1. Bakış: Felsefenin Sabit ve Detaycı Dünyası

Beşer felsefesi, dünyaya “sabit” olarak bakar. Mevcudatın mahiyetlerini ve maddi özelliklerini detaylıca inceler. Kâinat kitabının manasından çok, “nakış ve huruflarıyla” (süslemeleri ve harfleriyle) meşgul olur.

#Sabit #Madde #Nakış
#ManaGözArdıEdilir

2. Bakış: Kur'an'ın Hareketli ve Anlamlı Evreni

Kur'an ise dünyaya “geçici, seyyal, aldatıcı ve kararsız” olarak bakar. Varlıkların maddi özelliklerinden ziyade, Sanatkârları tarafından kendilerine verilen “vezâif-i ubûdiyetkârâneleri” (kulluk görevleri) ve O'nun isimlerine nasıl ayna oldukları üzerinde durur.

#Geçici #Seyyal #Vazife
#ManaOdaklı

Kudretin Saat-i Kübrâ'sı: Kâinat

Dünya, dışarıdan sabit görünse de, içindeki çarkların harekâtıyla daimi bir zelzele ve ıstırap içindedir. Kudret-i İlâhiyenin bu "saat-i kübrâsı" (büyük saati), durmaksızın fenâ ve zevâle (yokluğa ve sona) doğru ilerler.

Saatin İbreleri: Zamanın GeçiŖi

Bu büyük saatin işleyişini her an gözlemliyoruz:

- Saniyeler: Gece ve gündüzün birbiri ardına geliŖi.
- Dakikalar: Mevsimleri ve olayları içinde barındıran senelerin geçiŖi.
- Saatler: İnsanlık tarihini şekillendiren asırların devriliŖi.

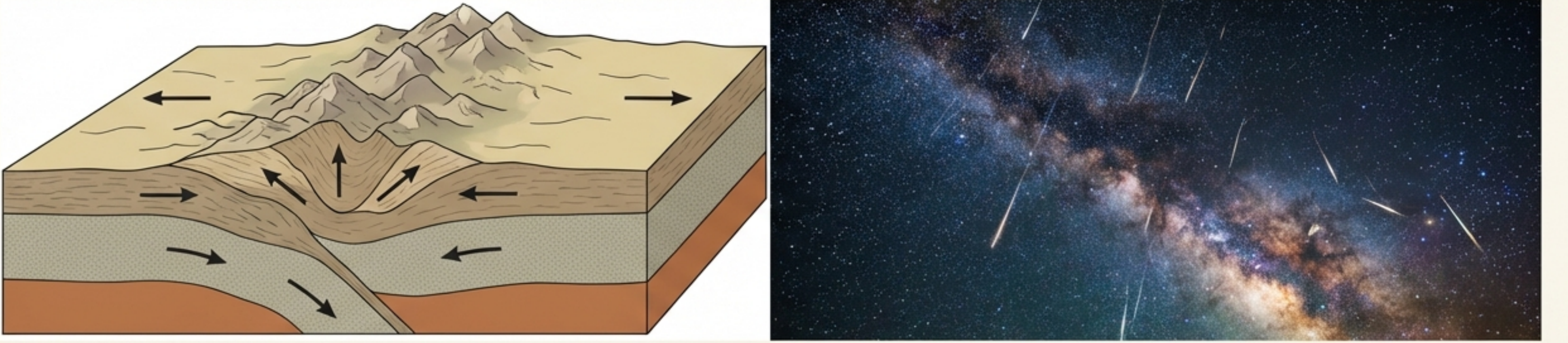
Mekânın Sarsıntısı: Yeryüzü ve Atmosfer

Değişim, mekânın her zerresindedir:

- Atmosfer (Cevv-i Hava): Her an bulutlarla dolup boşalan, süratle değişen hava katmanı.
- Yeryüzü (Mekân-ı Arz): Nebat ve hayvanatın doğumu ve ölümüyle **yüzü sürekli tebeddül eden (başkalaşan)** dünya.

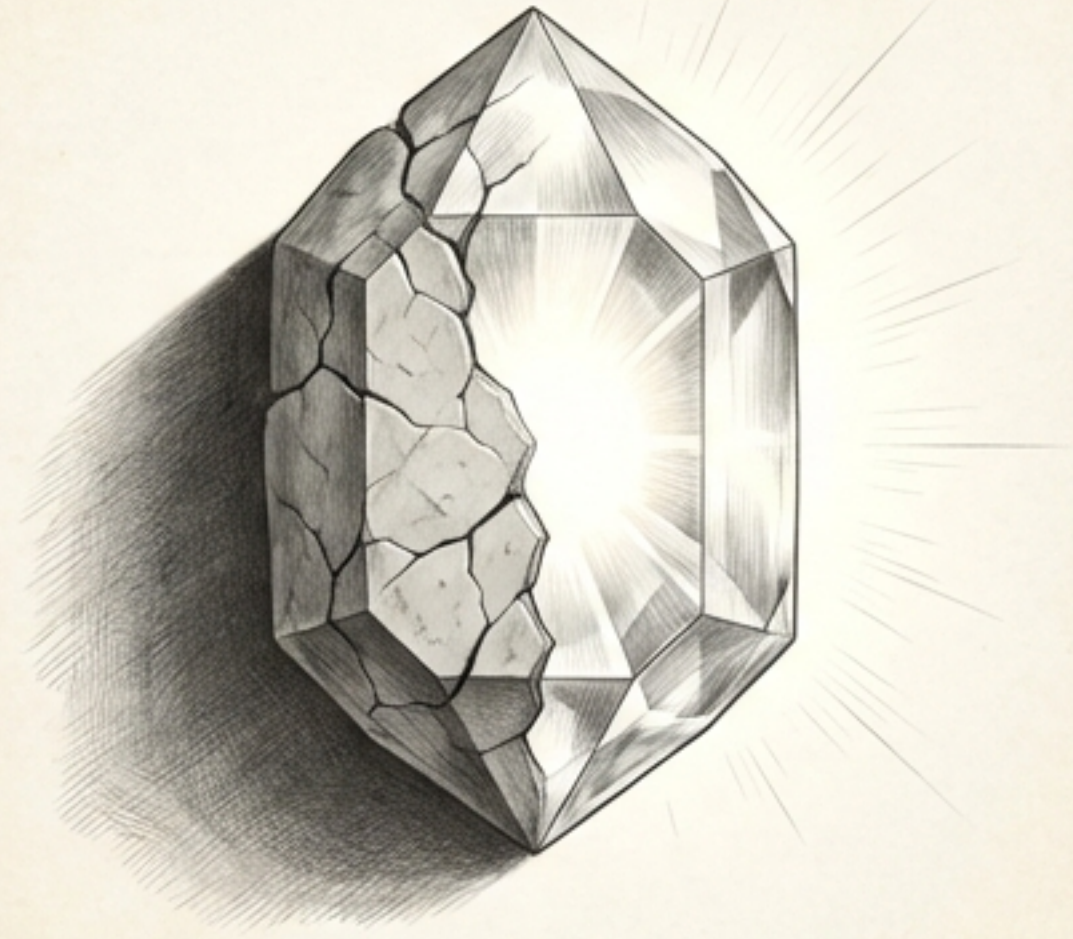
Mekânın Derinliđi: Yerin Karnı ve Göğün Tavanı

En yavařtan en derine, değişim her yerdedir:

- **Yerin Batnı:** Zelzeleler, volkanik patlamalar ve dağların oluşumuyla yavaş ama kesin bir değişimi gösterir.
- **Gökler (Semâ):** Kuyruklu yıldızların zuhuru, tutulmalar ve yıldız kaymaları ile semanın dahi sabit olmadığını, harabiyete gittiğini ilan eder.

Felsefi Bakışın Sonucu: Katılaşılan Dünya, Kalınlaşan Gaflet

Dünyayı sabit zannetmek, onun geçici hakikatini örter. Bu bakış, maddeyi katılaştırır, gafleti kalınlaştırır ve dünyayı âhirete bir “perde” haline getirir. İnsanı, fani olan çirkin yüze âşık eder.

Kur'an'ın Sayhası: Perdeyi Paramparça Etmek

- Onu pamuk gibi **hallaç** eder.

- Ona **şeffafiyet** verir.

- Nuruyla **eritir**.

- **Ebediyet** vehmini **parça parça** eder.

Zihinleri Sarsan Ayetler

الْقَارِعَةُ مَا الْقَارِعَةُ

Kària, 1-2: "Çarpacak olan felâket..."

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

Tekvir, 1: "Güneş dürölüp toplandığında..."

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ

İnşikak, 1: "Gök yarıldığında..."

Kur'an, dünyanın fani ve sarsılabilir doğasını en güçlü ifadelerle vurgular, zihinlerdeki sahte ebediyet fikrini yıkar.

Gözleri Aydınlatan Ayetler

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ

**A'râf, 185: "Onlar göklerin ve yerin ifade ettiği mânâlara bakmazlar mı?"*

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

Nur, 35: "Allah göklerin ve yerin nurudur."

Kur'an, gaflet perdesini kaldırdıktan sonra kâinatı, Sanatkârın ayetlerinin okunduğu şeffaf bir kitaba ve O'nun nurunun bir yansımasına dönüşür.

Dünyanın İki Yüzü: Çirkin ve Güzel

Sonuç olarak dünya, bakış açısına göre iki farklı yüz sunar:
Felsefenin Baktığı Çirkin Yüz: Kendi başına var olan, fani, boş ve aldatıcıdır.

Kur'an'ın Gösterdiği Güzel Yüz:
Sanatkârına bakan, O'nun isimlerini yansıtan, manalı bir mektup ve âhiret için bir tarladır.

Hakiki Hikmet: Harfleri Deęil, Manayı Okumak

"Hakiki hikmet, kelimelerin
zahiri mânâsına takılmayıp,
asıl maksadı ve ilahi mesajı
idrak etmektir."

Sarhoş felsefe, kâinat kitabının "hurufat ve nukuşlarının" (harfleri ve süslemelerinin) detaylarında kaybolur. Kur'an ise o kitabın manasını talim eder. İnsanın yüzünü fani olan çirkinlikten, Bâki olan güzelliğe çevirir. Gerçek hikmet budur.

Kur'an, Kâinatın Gerçek Tercümanıdır.

“Hakikat-i dünyayı olduğu gibi açar, gösterir...
Hakikî hikmeti ders verir, kâinat kitabının
mânâlarını talim eder.”

Said Nursi, Yirmi Beşinci Söz

